

|   |   |   |  |  |
|---|---|---|--|--|
| <b>Универзитет у Нишу</b><br><b>Медицински факултет</b>   | <b>СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ</b><br><b>ДОКТОРСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА</b><br><b>- МЕДИЦИНСКЕ НАУКЕ</b><br><b>АКРЕДИТАЦИЈА 2018</b> |  |  |  |
| <b>Назив предмета:</b> Биолошке карактеристике микроорганизама и механизми развоја инфективних оболења  |   |   |  |  |
| <b>Руководилац предмета:</b> Проф. др Наташа Миладиновић-Тасић  |   |   |  |  |
| <b>Наставници:</b> Проф. др Добрена Станковић-Ђорђевић, Проф. др Сузана Оташевић, Проф. др Биљана Мильковић-Селимовић, Проф. др Предраг Стојановић  |   |   |  |  |
| <b>Статус предмета:</b>   | Изборни   |   |  |  |
| <b>Семестар :</b> трећи, четврти  | <b>Година студија:</b> друга  |   |  |  |
| <b>Број ЕСПБ:</b> 20  | <b>Шифра предмета:</b> ДАСИВ1   |   |  |  |
| <b>Циљ предмета:</b>  |   |   |  |  |
| <p>Студенти докторских студија треба да науче значајне факторе вирулениције и интеракције микроорганизама и домаћина, карактеристичних за одређене патогене који омогућавају инвазију човека и настанак болести. Биолошки значајни микроорганизми који су узрок инфекција у човека, патогена својства тих микроорганизама, њихову раширеност и отпорност на услове околине и начине њиховог преношења, њихову осетљивост на антимикробне лекове и основе одбране човека од инфекције. Студенти ће стећи знања и вештине потребне за разумевање патогенезе, дијагностичких поступака, терапије, превенције инфекције и спречавање ширења и преношења микроорганизама. Такође, анализираће се механизми које користе микроорганизми да преживе унутар ћелије домаћина и начини којима избегавају одбрамбене механизме домаћина.</p> <p>Студенти докторских студија ће овладати знањем и методологијом неопходним за спровођење научноистраживачког рада у изради своје докторске дисертације као и даљег самосталног рада у развоју нових медицинских истраживања у молекуларној и клиничкој медицини и у јавном здрављу.</p>   |   |   |  |  |
| <b>Исход предмета:</b> (знања, вештине, ставови)  |   |   |  |  |
| По завршетку наставе од студента се очекује да буде способан да:  |   |   |  |  |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Препозна особине нормалне микробне флоре човека и физиологију ћелије микроорганизма.</li> <li>▪ Зна факторе адхезивности, инвазивности, егзо и ендо токсине микроотганизама.</li> <li>▪ Објасни природу микробне вирулениције, патогенезу заразне болести и патофизиолошки одговор домаћина. Ђелијске и биохемијске механизме укључене у одбрану домаћина против појединих микроорганизама од медицинског значаја.</li> <li>▪ Објасни интеракцију микробних организама са метаболичким процесима домаћина, експресију генома патогена и изазивање болести. Разумевање механизама којима микроорганизми изазивају оштећења и болест.</li> <li>▪ Самостално постави индикацију за микробиолошки преглед у појединим инфекцијским клиничким синдромима. Умеће да донесе одлуку о времену, врсти и начину узимања болесничких узорака. Интерпретираће готов микробиолошки налаз и осетљивост микроорганизама на антимикробне лекове у смислу правилног и сврсисходног одабира терапије.</li> </ul>   |   |   |  |  |
| На крају наставе студент ће бити оспособљен да:   |   |   |  |  |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Самосталност у научноистраживачком раду, одабиру методе рада, узорка-материјала за микробиолошку дијагнозу и адекватну интерпретацију резултата. Студенти ће унапредити сопствене способности учења и излагања (вештина писања и усменог излагања семинарског рада), рад у групи и критички осврт на податке из литературе. Примениће стечено знање и податке добијене из литературе да објасни и добијене резултате, настало оштећење или болест. Студенти ће бити оспособљени да активно учествују у планирању и реализацији научних пројеката, у писању чланака за научни часопис и за усмено излагање резултата свог научног рада.</li> <li>▪ Разуме природу узрочника болести, пут деловања бактерије, вируса, гљиве или паразита на ћелијском или молекуларном нивоу, фактор вирулениције карактеристичан за патоген и клиничку слику болести.</li> <li>▪ Успешно примењује своје знање у превенцији, откривању, дијагностици и лечењу заразних болести.</li> <li>▪ Савладаће следеће технике и методе у дијагностици узрочника заразних болести: оптичка метода, брзе и аутоматизоване методе (VITEK2, Bactec) епсилон тест, имуноаглутинација, ензимоимуно тест, DIF и FITC, Western blot, Southern blot, Dot blot, Hibridizacija in situ, Nothern blot, PCR, RT-PCR. Идентификација вируса у системима живих ћелија.</li> </ul> |   |   |  |  |
| <b>Број часова активне наставе:</b>   |   |   |  |  |
| <b>Предавања:</b> 75  | <b>Студијски истраживачки рад:</b> 200  |   |  |  |
| <b>Садржај предмета</b>   |   |   |  |  |
| <b>Активна настава:</b>   |   |   |  |  |

|  |
|--|
| <b>1. Предавања</b>  |
| Биологија инфективних агенаса. Генетика бактеријских патогена. Биолошке асоцијације. Биохемијски механизми у бактеријској ћелији. Биолошка основа антимикробне акције. Развој нових превентивних мера (бактеријске вакцине) и нови терапијски приступ.   |
| Молекуларна основа фактора вирулентије одабраних патогена и патогенеза инфекције. Егзотоксини, ендотоксини, капсула, ензими, механизми преживљавања у ћелији домаћина.   |
| Примери: пиогене коке (пеницилин резистентни пнеумокок, ванкомицин резистентни ентерокок, метицилин резистентан стафилокок), <i>Listeria monocytogenes</i> , <i>Shigella</i> spp, <i>Pseudomonas aeruginosa</i> и улога тип III секреције; <i>Campylobacter/Helicobacter</i> ; капсула- <i>Klebsiella</i> , <i>Haemophilus</i> , Анаеробне инфекције. Атипичне бактерије: <i>Chlamydia</i> , <i>Mycoplasma</i> , <i>Ureaplasma</i> . Микобактерије. Резистенција на антибактеријске лекове (). Биофилм. Каријес као инфективна болест. Хоспиталне инфекције Мере спречавања и надзор. Хигијена руку.   |
| Општа паразитологија. Патогеност паразита. Имуност на паразите. Паразитолошка дијагностика. Маларија. Токсоплазмоза. Трихинелоза. Медицински значај пантљичара. Општа микологија. Површне и дубоке микозе. Dermatomикозе.  |
| Општа вирусологија. Механизми које вирус користи за изазивање инфекције и ширење. Цитоцидне инфекције, перзистентне инфекције и трансформација ћелије. HPV и онкогенеза. Вируси хепатитиса. <i>Herpesviridae</i> . HIV инфекција. Вирусолиди, вироиди, приони и нове вирусне болести.  |
| <b>2. Студијски истраживачки рад</b>   |
| Настава у Лабораторији за микробиологију - примена метода бактериологије   |
| - микроморфологија бактерија<br>- непосредно доказивање бактерија, култивација и идентификација бактерија<br>- доказивање бактеријских врста према врсти материјала и стадијуму болести<br>- серолошка идентификација бактеријских инфекција<br>- култивација анаеробних<br>- епсилон тест и регресиона крива  |
| Настава у Лабораторији за микробиологију - примена метода паразитологије и микологије  |
| - дијагностички облици и поступци у медицинској протозоологији<br>- дијагностички облици и поступци у медицинској хелминтологији<br>- дијагностички облици и поступци у медицинској микологији   |
| Настава у Лабораторији за микробиологију - примена метода вирусологије   |
| - дијагностика вирусних инфекција  |
| Настава у Лабораторији за молекуларну дијагностику-дијагностика вируса и бактерија, дијагностике бактеријске резистенције (РТ ПЦР; ПЦР; БД Фортесса)   |
| Настава у Институту за биомедицинска истраживања – део посвећен методама у молекуларној медицини и биологији   |
| Настава на клиникама КЦ Ниш (Клиника за инфективне болести, Клиника за гастроентерологију, Клиника КВБ, Клиника за ендокринологију, Клинике хируршких грана) клиничка слика оболелог и микробиолошка дијагноза.  |
| Настава у Лабораторији за микробиологију Института за јавно здравље Р. Србије у Београду - технике молекуларне микробиологије (пфге)   |
| Анализа чланака на задате теме у оквиру садржаја који изучава предмет истраживања.   |
| Индивидуални рад са ментором и наставницима чије научне и професионалне компетенције одговарају облати у којој се кандидат припрема за израду докторске дисертације  |
| Израда рада који ће се припремити за излагање на конгресу или публиковање  |
| Процена етичких аспеката изабране теме истраживања и припрема одговарајуће документације за Етички комитет   |
| <b>Препоручена литература:</b>   |
| 1. Connie R Mahon, Donald C. Lehman, George Manoselis: Textbook of Diagnostic Microbiology, 5E, Elsevier Science, 2016.<br>2. Gary W. Procop, Elmer W. Koneman: Koneman's Color Atlas and Textbook of Diagnostic Microbiology, 2016. LWW Lippincott Williams and Wilkins. 2016.<br>3. Оташевић Сузана, Миладиновић Тасић Наташа, Александар Тасић: Медицинска паразитологија са ЦД-ом, Медицински факултет, Ниш, 2011.<br>4. Gerard J. Tortora, Berdell R. Funke, Christine L. Case: Microbiology, an introduction. Pearson, Cummings, 2004.<br>5. David Greenwood, Richard C. B. Slack, John F. Peutherer: Medical Microbiology, Churchill Livingstone, 2002. |
| <b>Методе извођења наставе:</b>  |
| ▪ интерактивна настава<br>▪ проблемски оријентисана настава<br>▪ истраживачки рад у лабораторији   |

- семинарски радови
- настава у малој групи
- индивидуална настава
- консултације
- настава оријентисана развоју креативног и аналитичног размишљања студената
- настава оријентисана развоју способности за практичну примену стеченог знања

**Оцена знања (максимални број поена 100)****Предиспитне обавезе**

- Активност на предавањима: до 5 поена
- Учешће у истраживачком раду у лабораторији: до 30 поена
- Семинарски рад на задату тему: до 15 поена
- Тестови: до 20 поена

**Завршни испит**

- Усмени испит: до 30 поена

**Критеријум оцењивања за коначну оцену на испиту**

Успех студента изражава се оценама и то:

- Оцена 10 (изузетан) за остварених 91-100 поена
- Оцена 9 (одличан) за остварених 81-90 поена
- Оцена 8 (врло добар) за остварених 71-80 поена
- Оцена 7 (добар) за остварених 61-70 поена
- Оцена 6 (довољан) за остварених 51-60 поена
- Оцена 5 ( није положио) за остварених 0-50 поена